

V Bruseli 23. apríla 2026
(OR. en)

8526/26

**Medziinštitucionálny spis:
2026/0094 (NLE)**

**ENV 406
CLIMA 220
POLMAR 34**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	23. apríla 2026
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2026) 172 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIE RADY o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v súvislosti s Dohovorom o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku na zasadnutí komisie OSPAR v júni 2026

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 172 final.

Príloha: COM(2026) 172 final



EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 23. 4. 2026
COM(2026) 172 final

2026/0094 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v súvislosti s Dohovorom o ochrane
morského prostredia severovýchodného Atlantiku na zasadnutí komisie OSPAR v júni
2026**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať v komisii Dohovoru o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku (ďalej len „komisia OSPAR“) v súvislosti s plánovaným prijatím odporúčania o postupnom vyradovaní ochranných vlákien, ktoré slúžia ako sieťová clona.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohovor OSPAR

Cieľom Dohovoru o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku (ďalej len „dohovor OSPAR“) je chrániť námornú oblasť severovýchodného Atlantiku pred nepriaznivými účinkami ľudskej činnosti, v záujme ochrany ľudského zdravia, ochrany morských ekosystémov a, ak je to možné, obnovy morských oblastí, ktoré boli nepriaznivo ovplyvnené. Podpísalo ho 16 zmluvných strán: Belgicko, Dánsko, EÚ, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Írsko, Island, Luxembursko, Nemecko, Nórsko, Portugalsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko, Švajčiarsko a Švédsko. Dohovor OSPAR nadobudol platnosť 25. marca 1998.

2.2. Komisia OSPAR

Komisia OSPAR (zriadená článkom 10 dohovoru OSPAR) pozostáva zo zástupcov každej zmluvnej strany; zasadá v pravidelných intervaloch a vždy, keď sa to považuje za potrebné vzhľadom na osobitné okolnosti. K jej úlohám patrí dohľad nad plnením dohovoru a skúmanie priorít OSPAR-u, stavu morskej oblasti, účinnosti prijatých opatrení a potreby dodatočných alebo odlišných opatrení. Podľa článku 10 ods. 3 dohovoru OSPAR má komisia OSPAR právomoc prijímať rozhodnutia a odporúčania v súlade s článkom 13 dohovoru OSPAR.

Podľa článku 20 dohovoru má každá zmluvná strana v komisii OSPAR jeden hlas. EÚ disponuje počtom hlasov rovnajúcim sa počtu jej členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru. EÚ nevykonáva svoje hlasovacie právo v prípadoch, keď svoje hlasovacie právo vykonávajú jej členské štáty, a naopak (článok 20 ods. 2). Podľa článku 13 ods. 1 dohovoru OSPAR sa rozhodnutia a odporúčania prijímajú jednomyseľne hlasmi všetkých zmluvných strán alebo, ak jednomyseľnosť nemožno dosiahnuť, trojštvrтинovou väčšinou hlasov zmluvných strán.

2.3. Pripravovaný akt komisie OSPAR

Komisia OSPAR má na svojom zasadnutí v júni 2026 prijať odporúčanie o postupnom ukončení používania ochranných vlákien, ktoré slúžia ako sieťová clona pri rybolove s cieľom podstatne znížiť morský odpad z rybárskeho výstroja (ďalej len „pripravovaný akt“). Ochranné vlákna sú vyrobené z plastu a ako také prispievajú k znečisteniu plastmi a okrem toho predstavujú trvalé nebezpečenstvo pre morské druhy v dôsledku zakliesnenia.

V odporúčaní, ktoré nie je právne záväzné, sa zmluvné strany dohovoru OSPAR vyzývajú, aby prijali národné opatrenia s cieľom nahradiť ochranné vlákna environmentálne vhodnými alternatívami a podporiť testovanie a vývoj takýchto alternatív. Okrem toho sa zasadzuje za kolektívne úsilie o výmenu informácií, prekonanie potenciálnych prekážok a podporu právnych opatrení, keď budú k dispozícii vhodné alternatívy.

V odporúčaní sa podporuje aj úsilie o monitorovanie s cieľom pochopiť vplyv ochranných vlákien na morské prostredie.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Pozíciou, ktorá sa má v mene Únie zaujať na zasadnutí komisie OSPAR v júni 2026, je podporenie prijatia pripravovaného aktu. Odporúčanie je v súlade s právnymi predpismi EÚ týkajúcimi sa ochrany morského prostredia vrátane smernice (EÚ) 2019/904, ktorá sa zaoberá znižovaním vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie, a smernice 2008/56/ES, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky. Kľúčovým prvkom poslednej uvedenej smernice je najmä prijatie opatrení na zabránenie tomu, aby morský odpad poškodzoval pobrežné a morské prostredie, ktoré je základným prvkom dosiahnutia dobrého environmentálneho stavu morských vôd.

Okrem toho nariadenie (EÚ) 2019/1241 obsahuje ustanovenia o zachovaní rybolovných zdrojov a ochrane morských ekosystémov. Tieto právne predpisy EÚ poskytujú ucelený rámec pre možné postupné vyrad'ovanie ochranných vlákien s cieľom zmierniť znečistenie plastmi, čo je v súlade s cieľmi pripravovaného odporúčania OSPAR. Pozícia Únie k pripravovanému odporúčaní je potrebná, keďže odporúčanie uľahčí vykonávanie politik a právnych predpisov EÚ a vďaka nemu sa predíde škodám na morskom prostredí a biodiverzite a zlepši ich ochrana. Preto sa navrhuje, aby Únia podporila prijatie pripravovaného aktu.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „*pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.*“

Pojem „*akty s právnymi účinkami*“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie*“¹.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Komisia OSPAR je orgán zriadený dohodou, konkrétne dohovorom OSPAR.

Pripravovaný akt predstavuje akt s právnymi účinkami v zmysle článku 218 ods. 9 ZFEÚ, pretože odporúčanie o postupnom vyrad'ovaní ochranných vlákien, ktoré slúžia ako sieťová clona pri rybolove, aj keď nie je právne záväzné, má právne účinky podľa medzinárodného práva, keďže dohovorom OSPAR sa zmluvným stranám ukladá povinnosť konať, pokiaľ ide o vykonávanie odporúčaní komisie OSPAR.

V tejto súvislosti by sa mal uviesť odkaz na článok 22 dohovoru OSPAR, v ktorom sa zmluvným stranám ukladá právna povinnosť pravidelne podávať komisii OSPAR správy o „*a) legislatívnych, administratívnych alebo iných opatreniach prijatých na zavedenie ustanovení dohovoru a o rozhodnutiach a odporúčaní prijatých v ich rámci, zahrňujúcich*

¹ Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

najmä opatrenia prijaté s cieľom predchádzať správaniu, ktoré je v rozpore s týmito ustanoveniami, a takéto správanie trestať [...]“. Okrem toho sa v článku 23 dohovoru OSPAR stanovuje, že komisia OSPAR „hodnotí dodržovanie dohovoru a na jeho základe prijatých rozhodnutí a odporúčaní“.

V týchto ustanoveniach sa jasne uvádza, že v dohovore OSPAR sa právne záväzným spôsobom stanovuje, že od zmluvných strán sa očakáva, že prijmú opatrenia na vykonávanie odporúčaní komisie OSPAR a budú o týchto opatreniach podávať správy, a že dodržiavanie odporúčaní zmluvnými stranami monitoruje komisia OSPAR, čím sa zmluvným stranám ukladá povinnosť konať, pokiaľ ide o tieto odporúčania. Z tohto dôvodu sa odporúčania OSPAR považujú za odporúčania, ktoré majú právne účinky vo vzťahu k zmluvným stranám, vrátane Únie, v zmysle článku 218 ods. 9 ZFEÚ.

V prípade odporúčania o postupnom vyradovaní ochranných vlákien, ktoré slúžia ako sieťová clona, je existencia takýchto právnych účinkov potvrdená obsahom odporúčania. V tejto súvislosti treba odkázať na bod 5 odporúčania „správy o vykonávaní“, v ktorom sa potvrdzuje, že od zmluvných strán sa očakáva vykonávanie odporúčania a že sú povinné podávať správy („sa predkladajú“) o tomto vykonávaní, pričom použijú osobitne stanovený formát podávania správ uvedený v prílohe I k odporúчанию.

Pripravovaný akt má preto podľa medzinárodného práva právne účinky na Úniu, keďže sa jej ako zmluvnej strane dohovoru OSPAR ukladá povinnosť konať s cieľom vykonávať pripravovaný akt a podať správu o tomto vykonávaní. Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú ochrany životného prostredia. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 192 ods. 1 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v súvislosti s Dohovorom o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku na zasadnutí komisie OSPAR v júni 2026

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Únia uzavrela dohovor OSPAR (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Rady 98/249/ES zo 7. októbra 1998.
- (2) Podľa článku 10 ods. 3 dohovoru môže komisia zriadená článkom 10 ods. 1 dohovoru (ďalej len „komisia OSPAR“) prijímať rozhodnutia a odporúčania v súlade s článkom 13 dohovoru.
- (3) Komisia OSPAR má na svojom 29. pravidelnom zasadnutí, ktoré sa začne 22. júna 2026, prijať odporúčanie o postupnom vyradovaní ochranných vlákien, ktoré slúžia ako sieťová clona.
- (4) Odporúčanie komisie OSPAR o postupnom vyradovaní ochranných vlákien, ktoré slúžia ako sieťová clona, bude mať v prípade prijatia právne účinky na Úniu.
- (5) Je preto vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v rámci komisie OSPAR, pokiaľ ide o odporúčanie o postupnom vyradovaní ochranných vlákien, ktoré slúžia ako sieťová clona,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Únia súhlasí s prijatím odporúčania o postupnom vyradovaní ochranných vlákien, ktoré slúžia ako sieťová clona, v rámci komisie OSPAR.

Článok 2

Menšie technické zmeny pozície uvedenej v článku 1 možno dohodnúť bez ďalšieho rozhodnutia Rady.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedička*